

ABONY

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
10-11-ik lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamlások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér سرا 1 korona.

Az elemi népiskola a hódítás és a honvédelem szolgálatában.

I.

Köl önk királyának, Jókainak mondása, hogy: Magyarországot még egyszer meghódítani, a néptanítókra vár. A költő fejedelmében a sarkigazságban, hogy úgy mondjuk jóvendülésében, teljes programját adta a folyamatosan levő magyar népoktatásnak. S vajjon miben áll a mai népoktatásnak hódító szerepe? — Abban, hogy kivezeti a népet a tudatlanság homályából, amidőn lelkében az ismeretek közlése és az öntudatos gondolkodásra való serkentés által felébreszti a lélek szunyadó erőit, tevékenységre készíti s alkalmassá teszi a népműveltség megszerzésére egyrészt, másrészt pedig beleplántálja szívébe Istent, hazát és emberszeretetet nemes virágát s még számos erényt, melyet a társadalmi világrend erkölcsi törvénye megkövetel. Abban, hogy a hontivérrel megszentelt drága hazának minden gyermeke szóban és írásban nemzeti önérzettel hirdesse az édes magyar szó ékes zengzetét; abban, hogy mindenki, aki e hazában lakik, legyen lélekben és szívében igaz magyar és hazafi. — Ha népoktatásunk nem fedte idáiglan

teljesen a költő király proféciájában foglalt sarkigazság követelményét, a legujabb népoktatási törvény által — ha ennek végrehajtást kellő ellenőrzésben részesül — a néptanítás az egész vonalon be fogja tölteni hódító szerepét s akkor profécia teljesebbé megy: Magyarországot a néptanítók még egyszer megfogják hódítani az erkölcsi és hazafias erényeknek, az értelmi felvilágosultságnak, a nemzetnek. S ha minden úgy megy teljesebbé amint kontemplálna van, a magyar nemzetre nem alkalmazható többé senki sem, hogy; „elvész az a nép, amely tudomány nélkül való“ s hogy; „tudatlan népek nincs hazája“ ősrégi keleti igaz mondásokat.

De a hódítási folyamat alatt, a népoktatás csendes, nagy horderejű munkája éppen úgy, mint egyéb tevékenykedés, csak akkor lehet szakadatlan és gyümölcsöző, ha a drága hazának békéje nem zavartatik meg kül- vagy bellellenségek által. Védelemre van tehát szükség, amely a békés, nyugodt haladást biztosítja. Külellenlétektől véd minket a közöshadsereg, a határon pedig őrt áll a m. kir. honvédség. Röpke áttekintés után azt hinnők, hogy honvédelmi szervezetünk minden adandó alkalmal számolni képes az eshetőségekkel

s ezt fel is tételezzük vitéz hadseregünkről; ellenkezőt állítani nincs jogunk, sem tapasztalatunk. Azonban hadügyi kapacitások és politikusok vizsgálta a világ hadtörténeti eseményeit és egyes országok szervezkedését, arra a meggyőződésre jutottak, hogy azok a nemzetek, amelyek társadalmilag is megértették a céllövészet fontosságát, azok harcidicsőségben, hadműveleteikben és katonai erényekben magasan felül-emelkedtek azok fölött, melyek direkté csak katonai kötelemlnek és műveletnek tekintették a céllövészetet.

Angliában, a harci dicsőségben gazdag búr háboru után, 100 számlra állítják fel a lövöldéket felnöttek és gyermekek részére. Mi indította az angolt erre? A burok kitűnő lövészi jártassága. — A hatalmas orosz armádiát, mivel tette tönkre a maroknyi kis Japán? Azzal, hogy Japánban a gyermekek katonai nevelése már az elemi iskolában kezdődik. Franciaország — más nemzetek kudarcán okulva — a céllövészetet most az összes népiskolákba behozza.

De menjünk tovább.

A nemzetközi céllövészeti egyesületben a mult évben lefolyt nemzetközi céllövészet alkalmával kitűnő céllövőknek bizonyultak a sweiciak, utánuk következtek a hollandok, bel-

TÁRCA.

Önbírálat.

Ha tudnék verset írni én,
A versbe lelkem önteném!
Minden panaszt és bánatot
Mit lenne multam ott hagyott.

És megtisztulva könnyedén
Pályámat által repülném,
De így lenyom a fájdalom —
S versem csak magam olvasom!

Lucifer.

Az utolsó magyar.

Kihült a föld, a nap letűnt.
Örökös éj borult reám.
A virágillat elröpült . . .
Kimult az utolsó leány.

Már minden élet elfogyott,
Jég hegy lett az izzó vulkán,
Élő lény csak magam vagyok,
Dideregve, e jégsziklán.

Szemem előtt vonulnak el,
A mult fényes alakjai,
Ah, . . . már csak ez, ami tüzel,
Ennek lángját kell szítani.

Oh, régen pislog már e tűz,
Már több ezer esztendeje . . .
Minden fagyos halált elűz,
A mult dicsőség érzete.

És én, alig várom, hogy már,
E tűzforrást, kimerítsem . . .
Csak akkor győz le a halál,
Csak akkor bír meg énvelem.

Lemorzsoltam a mult idők
Legfényesebb dús korszakát,
Elvonultak szemem előtt
Ama dicső, fényes csaták.

Él az eszmék izzó harca,
Oly sok bukás és győzelem,
A történet fényes lapja,
Terád került most nemzetem.

Oh, mily dicső, mily nagy valál,
Amint itt állsz főségesen . . .
Le nem győzesz most már halál!
Nézd, . . . mint lobog, mint ég tüzem!

A láng magasra, égbe tör . . .
Nézd, nézd . . . eljött már a nap . . .
Tüzet e lángtól kér kölesön . . .
Nézd! . . . már sugári omlanak.

Szikrázva ég, lobog a tűz . . .
A természet életre gyúlt,
A szellő pillangókat űz,
Életre kelt ismét a mult.

Illat repül a lég szárnyán; . . .
A bokor virágot terem; . . .
Terőlad zeng a csalogány,
Téged dicsőit nemzetem.

És im, a puszták gyermeke
Vigan dalol a réteken . . .
Pacsirtákkal kél versenyre,
S magyar dallal győz fényesen.

A lányok körbe lejtenek
Virággal himzett léteken,
Mosolygó arcú gyermekek,
Lepkét zavarnak édesen.

. . . Ott száguld a vas-szörnyeteg,
Áldást, munkát hord szerteszt,
Vérrel töltve az ereket,
E nemzet drága szív-erét.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, Influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche“ eredeti csomagolást.

P. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az érvágyat és a testadlyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára övegenként 4.— korona.

gák, olaszok, poroszok s legeslegutolsó helyet foglalta el — Ausztria, Magyarország pedig egyáltalában nincs képviselve. — Nagyon megszívlelendő és megfontolandó Szemere Miklós f. évi delegációs beszédének egy része, melyet tárgynk megvilágítása céljából ide iktatunk: „Nem tréfa ez, sem nem sport, sem nem komédia, de a legkomolyabb honvédelmi szervezet, — ami hiányzik. Mit ér a sok sok millió kiadás a hadi büdében, mit a sok beszéd, ha az ifjúság nincs hadi erényekre nevelve. Testt és vérré kellene válnia korai ifjúságtól a nemzet fiáiban. Kis nemzet vagyunk, nagyhatalmat játszunk, — hát duplán bírjunk azokkal az erényekkel, amelyekkel honfoglaló őseink hazánkat elfoglalták, ha vezető nép akarunk lenni! Ez adja meg a létjogot minden nemzetnek.“ Más helyen ezt olvassuk: „nem meghalni kell a hazáért, de élni és az ellent eltalálni“ — ugyanott folytatólag: „többet ér egy törpe, egy pupos, aki talál, — mint egy óriás, aki hibázik.“

A felsorolt példák eléggé megvilágítják és provokálják a katonás nevelést s kiöblöritik a céllovésre való oktatás fontosságát, szükségét. Ugyanazért tárgyunk támogatására több argumentumot nem hozunk fel, hanem folytatólag át fogunk térni azokra a mozgalmakra, amelyek a katonás nevelés, illetőleg az iskolai századok, zászlóaljok, ezredek beállítására érdekében történtek Magyarországon, Pestvármegyében (Kecskeméten) s legszűkebb pátériánkban — Abonyban.

Veverán István.

Egyletek köréből.

Az abonyi izr. nőegylet folyó évi február

— Tavozz tőlem, fagyos halál,
Legyozni engem nincs erőd!
A vegitelet úgy talál,
S meghodolok Isten előtt.

Kautz Károly.

Abonyi Lajos levele Szász Károlyhoz.

— Az „Abony“ eredeti tárcája. —

Kedves Károlyom!

Szíves megemlékezések jól esik, szintúgy tőled, kit annyira szeretek és tisztetek, mint azoktól, kiknek szívét hiszem — hozzám az első ifjúkor emlékezeitei s őszinte szeretet csatolják.

A kérdő pontokra azonnal és örömmel válaszolok; csupán azt kérem tőled — bocsásd meg kivanóságomat — tudasd az eredményt velem: egyik es másik pont ki részére dőlt el. Tehát az 1847. s. i. tanévben Kecskeméten voltam a II. od. évi bölcsészeti tanfolyam hallgatója, azaz biennisdíj. Laktam a csongrádi kis utcán, özvegy Buriáné asszonynál. Laktársam volt halasi Kovács Imre.

Jókai sem magán, sem nyilvános tanítóm nem volt, csupán rajztanítóm 1843. 4. -ben, midőn mint a IV. ik latin osztály hallgatóját, az akkor jogász Jókai Kecskeméten a budai-utcán Gyeneséknél levő szállasan, az egész éven át rajzolni s festeni tanított.

A gimnáziumot 1841. -ben kezdtem Kecskeméten, ott vezettem bezárólag a IV. ik osztályig. A két utolsó ügynevezett humanitást Pesten, az evangélikusoknál 1844/5. s. 45. 6. -ban. A Logikát 1846/7. -ben a pesti egyetemen, mint benevolus auditor. A fizikát, mint főnebb említém, Kecskemeten. Az első évi jogot magántanulással végeztem itthon Abonyban s vizsgálatot tettem Kecke-

23. -án tartotta évi rendes közgyűlését, melynek egyik kimagasló tárgya volt az évi számadás előterjesztése, mely szerint:

Bevétel

1906. évről pénztár-maradvány	220 k. 25 f.
1907. évi bevétel: tagdíjak, adományok és kamatok	2 226 k. 20 f.
	<u>2 446 k. 45 f.</u>

Kiadás.

Rendes havi segélyek	796 k. — f.
Rendkívüli	318 „ — „
Tűzfűtő szegény özvegy asszonyoknak	460 „ 70 „
Különös költségek	106 „ 34 „ 1 681 „ 04 „
	<u>Pénztári maradvány 765 k. 41 f.</u>

Vagyoni állomány.

Pénzkészlet	765 kor. 41 fil.
Alapítvány és kamat a takarékpénztári könyvbe	10 849 „ 85 „
4 db. abonyi tak. pénzt. részvény	1 600 „ — „
Özv. Kurländerné Markbreit E. alapítványa és kamata	149 „ 20 „
Wechsler Ignác alapítv. és kamata	266 „ 67 „
Templom ülések értéke	150 „ — „
	<u>Összesen 13 781 kor. 13 kor.</u>

A számadásból kiemeljük a főbb tételeket, melyek szép világításba helyezik ezen humánus egylet működését:

Bevételek.

Tagdíjakból befolyt	539 kor. — fil.
Dr. Deutsch Izidor hagyomány	100 „ — „
Különféle adományokból	222 „ 80 „
Takarékpénztári kamat	500 „ — „
Menvegzők alkalmával gyűjtésekből	84 „ 87 „
Üdvözlő levelező-lapokért	10 „ — „
Koszorúmegváltásért stb.	660 „ — „
	<u>Összesen 2446 kor. 45 fil.</u>

Kiadások.

Rendes havi segélyezésekre	796 kor. — fil.
Rendkívüli segélyezésekre	318 „ — „
Szegény asszonyok részére kiosztott tűzfűtőért	460 „ 70 „
Egyenleg 1907. dec. 31. -én stb.	765 „ 41 „
	<u>Összesen 2446 kor. 45 fil.</u>

Azután a tisztikar választotta meg:

Elnök: özv. Altmann Gyuláné. Alelnök:

méten. A II. és III. évi jogot 1850/1. s 1851/52. -ben Pesten az egyetemen hallgattam, hol szüntem az államvizsgálatot.

Első novellám „A szenvedély vértanúja“ megjelent az 1851. első feleiben, a Nagy Ignác Hölgyfutárjában. Jelent ugyan már meg tőlem ez előtt is 1851. -ben egy pár fordított novella, valamint „A kormányzó huga“ című eredeti novella 1850. őszén, a Koranyi Viktor által szerkesztett Losonczi Album-ban, — de amazokat a dolog természeténél, emez utóbbit pedig első megjelentnek azért nem nevezhetem, mert az Album-ot a rendőrség lefoglalta, én magam sem láttam soha, s miután a közönség sem látta, a szó szoros értelmében megjelentnek sem nevezhető. Így első föllépésemnek a fennebbi novellámat tartom 1851. -ből.

Kérlek tarts meg továbbra is mindig tapasztalt igaz szeretettedben s fogadd őszinte önelésemet, nóm részéről pedig szíves üdvözlétem.

Maradok

Abonyban, 1874. márc. 11. -én.

igaz barátod

Abonyi Lajos
(Márton Ferenc)

Nagyevű írónknak ezt a levelét, amelyet néhai Szász Károlyhoz, volt dunamelléki ref. püspökhöz intézett, érdemesnek tartjuk olvasóinkkal megismertetni. Abonyi tanuló éveire s irodalmi föllépésére a legfontosabb adatokat tartalmazza s egyúttal mutatja azt a szíves baráti viszonyt is, melyben az irodalom középpontjától távol élő Abonyi Lajos a főváros legjelesebbjeivel állott.

Varbó Győre János
főgimn. tanár.

özv. Weinberger Miksáné. Pénztárosnő: Politzer Mihályné. Ellenőrnő: Szöllösi Gusztávné. Titkárnő: Házy Mórné.

Választmányi tagok: özv. Busztin Adolfné, dr. Blumgrund Naftalinné, Goldschmied Lipótné, Havas Gyuláné, Havas Samuné, Oblath Zsigmondné, Richter Béláné, Rosenzweig Lipótné, Róth Jakabné, Wiener Ida.

Pótagok: Teufel Józsefné, Normann Samuné, Láng Oszkárné.

Számvizsgáló bizottság: özv. Weisz Adolfné, dr. Hirn Mártonné, Schwarz Lipótné.

Az „Abonyi Általános Temetkezési-Egylet, f. évi március 22. -én, vasárnap délután 3 órakor a Nép kör helyiségében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

Elnöki jelentés az egylet 1907. évi működéséről.

A választmány által megvizsgált 1907. évi számadásoknak a közgyűlés által való felülvizsgálása.

Védnök, elnök, alelnök, jegyző, pénztárnok, ellenőr és 12 választmányi tag választása az 1908. -1910. évre.

Báli jelentés és elszámolás.

Hosszas előkészítés után folyt le, történt meg az idei kereskedelmi bál. Tekintettel arra, hogy helyi lapunknak egyetlen munkatársa sem vett részt — nem tudom mi okból — nekem, mint egyik rendezőnek s a tollforgatásban avatatlannak kellett referálnom. Ezért előre kijelentem — ha talán kissé elfogultan írok is, — hogy a legjobb belátásom szerint törekszem e tisztemnek megfelelni, bár ismerem a közmondást: „Mondd meg az igazat s betörök a fejed“.

A kereskedelmi bál ügy erkölcsi, mint anyagi tekintetben sikerültnek mondható, bár azon magyaranyú készüllet után más eredményt kellett volna elérni. De a t. rendezőség kifejezett valamt a számításából; azt, hogy Abonyban vagyunk. S ez a szó: „Abony“, bizony mindent megmagyaráz. Mert provence városban sehol nem találjuk annyira kifejlődve a kasztrendszer, nem találjuk sehol a társadalmi separálását annyira, mint sajnálatos nálunk. Helyi lapunk legutóbbi számaiban vezető helyen több discussio jelent meg társadalmi állapotunkról, de nálunk bizony hiába vállalkozik bárki Menenius Agrippa szerepére, itt bizony ez csak falra hanyt borsó. Nálunk nincs oly humánus, vagy kulturális cél, mely az embereket felekezeti különbség nélkül csak egy-egy alkalommal is egyesíteni tudná az emberszeretet oltártüzének ápolására, hanem egyik szekta irigységén, a másik jótékony cselekedeteire, folytonos apprehensióval, gáncsolással találkozhatunk.

Mindezek dacára bátran kijelenthetem, hogy még Abonyban ily fényes sikert elért bál nem volt. Helyi rotabilitásaink majdnem kivétel nélkül becses megjelenésükkel emelték esténk fényét, de csak egyik részről. Hogy a másik rész miért maradt el?, azí fentebb kifejtettem.

Külön ki kell emelnem azon tényt, hogy a rendezők közül többen nem tettek eleget kötelességüknek — neveket nem említék, nomina sunt odiosa s ügyis találva érzik magukat — ez pedig az illetőkre nézve oly sajnálatra, szájalomra méltó tény, mely felett legjobb napirendre térni. Szerény véleményem szerint azonban, ha valami kötelezettséget vállalunk, annak eleget is kell tennünk.

Hogy a bál mily fényesen sikerült, arra nézve legjobb és legkésebben szóló bizonyíték az elszámolás bemutatása. A bál összes bevételé 313 kor.; kiadás: cigány, meghívó, termék, világítás stb. stb. 135 kor.; tiszta jövedelem tehát 178 kor. A jövedelem a rendezőség megbeszélése szerint a következő kulturális célokra lett felosztva:

1. Izr. szegény gyermekek felruházása	30 k. — f.
2. Rkath. „ „ „ „	30 „ — „
3. Ev. ref. „ „ „ „	30 „ — „
4. „Társalgási Egylet“ könyvtár alap jav.	30 „ — „
5. „Kossuth-szobor“	25 „ — „
6. „József“ szanatorium egyesület	20 „ 20 „
7. Polgári iskola könyvtár alap	12 „ 80 „
	<u>Összesen: 178 k. — f.</u>

Ez utolsó passzus tehát világosan mutatja a rendezőség humanitását, amely ily csekély összeget is oly szerencsés és megfelelő módon osztott fel.

Felülfizettek: Lévay Mihály, Löffler Miksa 10—10 kor.; Hegedüs Vilmos, Láng Oszkár 6—6 kor.; Bamberger Lajos (Jászkarajenő), br. Har-

kányi Frigyes (Budapest), Havas Ignác, gr. Keglevich István, Klein Sámuel, Mészáros Gyula, Soós Boldizsár 5—5 kor.; Beck Aladar, Kostyán József 4—4 kor.; Dobozy Kálmán, Kassa Gyula, Pintér Gyula, dr. Révész Geza, dr. Ungár Aladar (Szolnok), Vajda Adolf, Vámos Izidor, Véli Miksa 3—3 kor.; Bacher Ignác (Budapest), Beck Dezső, Gara János, Házy Mór, Hints József, Homok István, Kapala Sándor, Kohn Miklós, Müller Mór, Normann Geza, Normann József, N. N., Normann Samu, Perényi Ignác, Perényi Mór, Tessik József, Tóth József, Weisz Mihály 2—2 kor.; Blau Lipót, dr. Blumgrund Naftali, Brück Adolf, Havas Samu, Knöpfler Mór, Lázár Armin, Miselbach Miklós, Molnar Armin (Cegléd), Neumann Ignác, Orbán Elek, Perényi Jenő, Polgár József, Politzer Mihály, Possel Zsigmond, Soltész Lajos, özv. Staub Danielné, Strausz Benő, Székely Jenő (Szolnok), Ungár József 1—1 kor.

A megjelentek pedig fogadják a rendezőség nevében hálás köszönetünk nyilvánítását egyrészt szíves megjelenésükért, mellyel bálunk sikerültt megteremtették, másrészt felülfizetési összegükért, mellyel a nemes célnak szolgálni szívesek voltak; egyszersmint mindazok, akik egyrészt bálunk bekielégülése végett Pesten, másrészt kocsin nem küldése miatt tavolletükkel tündökölték.

Különösen ki kell emelnünk a rendezőség közül Staub Oszkár urat, aki oly nagy agilitással működött a bál lebonyolításán és ennek sikerén, kinek ezúttal is köszönetet kell mondanunk.

Egy rendező.

Megbirkózás a szőlő termédek ellenségeivel.

Az újkeri szőlősgazda ugyancsak legyen részen, hogy a szőlő tömérdek ellenségeivel megküzd-hessen! Eltekintve a filloxerától, mellyel szemben az immunis homokokra menekedtek, avagy a kötött földeken termelők az oltványokhoz folyamodtak — a következő állati és növényi ellenségek szokták megdézsmálni, néha pedig semmivé tenni a termést és ezzel megkeseríteni a gazda életét. Az állati ellenségek közül a különféle szőlőmolyok, mint a közönséges szőlőmoly, (Cochylis ambiguella) a szőlő ilonca (Tortrix pilleriana) a vörhenyész szőlőmoly (Eudemis botrana), a darazsak, a homokokban a cserébogár paták, a hamvas viacellér bogár (Perileus familiaris); a növényi élősdiek közül a Peronospora viticola, vagyis szőlőrogya az Oidium vagyis lisztharmat, a szürke rothadás, az antraknózis — hol egyik, hol másik évben lépnek föl s ezek közül a növényi gombák és az állati ellenségek közül főleg a különféle szőlőmolyok Isten ostaraként sújtanak le a szőlőültetvényekre, hogy megsemmisítsék a szőlősgazdának nagy áldozatokba kerülő termését és néha fevőkre megromtják magát az ültetvényt is. Ezekhez járul oltványos szőlő ültetvényeknél még a ektorosis is, amely részint tulságosan meszes, részint tulságosan kötött földekben a nem oda való, rosszul megválasztott amerikai alanyok összeférhetlensége folytán szokott föllépni.

A magyar szőlősgazdának ezen minduntalan, hol itt, hol ott föllépő ellenségeivel szemben ma még nem állnak kellő eszközök védekezésre. Leginkább van kifejlődve a védekezés a Peronospora ellen és ha gondatlanságból el nem mulasztja a bordói lé alkalmazását, avagy tulságos nyári esőzés el nem mossa a permetezett bordói lét a szőlő lombzatánál, akkor meg is védelmezi termését. Néha azonban a tulságos nyári esőzés lemosa amit rápermetezett s akkor előfordul, hogy egész szőlővidékek összes termése tönkre megy. Az Oidiummal vagyis lisztharmattal már ennyire sem képes megküzdeni, szintugy ismeretlen előtte a védekezés a szürke rothadás ellen, a különféle szőlőmolyok kártételei ellen pedig majdnem tehetetlenül vergődik.

A francia szőlőtermelők a magyar szőlőtermelőkkel szemben hatalmas előnyben vannak. A szellemes francia nemzet bámulatos fürgeséggel küzd meg a szőlő ellenségeivel! Tudományos férfiak legjobbjai a legnagyobb ambícióval kutatják ki a védekezés módjait és a védelemre szolgáló anyagok elkészítésénél is a gyakorlatnak hatalmas támaszául szolgál a tudomány. Egy oly gazdasági vegyész, mint Th. Schloesing, világraszóló tudását értékesíti a szőlő ellenségeinek elpusztítására szolgáló szerek megalkotásánál és a montpellier-i szőlészeti akadémia tudósával és a francia szőlő-

termelők hatalmas intelligenciájával szövetkezve, lárahatlanul kutatja ki az ellenségek élettanát és dolgozza ki a hathatós védekezést a francia szőlészeti termelés megmentésére. Midőn a tudomány, a gyakorlat és ipar így összefognak, akkor nem esoda, ha a francia szőlősgazda állig fölfegyverkezve száll szembe állati és növényi élősd ellen-ségeivel; — akkor megtudjuk érteni, hogy a black rot — fekete rothadás — kikiáltott veszedelmével szemben is a francia szőlőtermelők föllázadnak a l'Heraultban, mert nem képesek tömérdek borukat illően eladni! Ott tehát tudnak termelni, tudnak sokat termelni, mert tudnak védekezni is mindazzal szemben, ami a termelést veszélyeztetheti!

(Folyt. köv.)

MI UJSÁG?

— **Esküvő.** Pollák József fővárosi előkelő kávéház tulajdonos ma esküszik örök hűséget Löffler Ignác vendéglős bájos leányának Honkának.

— **Március 15.** Díeső szabadság harcunk 60 ik évfordulójának megünneplése tárgyában Liptay György főbíró által össze hívott értekezlet március 15-iki ünnepélyünk programját következőkben állapította meg. Reggel 6 órakor 48 ágyulövés jelzi a nagy nap felvirradtát. Dél előtt Isten tiszteletet: 8 órakor a róm. kath. 9 órakor a református — és 10 órakor az izr. templomban. Délután 3 órakor 3 ágyulövés jelzi a Kossuth-tóren megtartandó ünnep kezdetét. Megnyitja az ünnepélyt Liptay György bíró. Hymnus. Éneklí az iparos dalárda Kiss Ferenc vezetésével. Ünnepi beszéd, Tartja ft Lévy Mihály országgyűlési képviselő. Nemzeti ima. Éneklí a dalárda. Szavál Beró Jenő. Kossuth Lajos szent sírjára: Éneklí a dalárda. Ünnepet bezárja Liptay György. Szózat. Éneklí a dalárda.

— **Ezüst lakodalom.** Lendvai Pál és neje Sági Jolan 1. hó 6 án tartották szük családi körben házasságuk 25 ik évfordulójának megünneplését, mely alkalommal sok ismerősük és jó barátaik halmozták el jó kívánataikkal.

— **Értekezlet.** Sivó Jenő közgyűlési tag 1. hó 5-én értekezletre hívta össze képviselők tagjait, a fősztolgabírói hivatal helyiségének kijelölése tárgyában. Az értekezleten számosan jelentek meg, elnököl Sivó Jenőt választotta meg, ki is hosszasan fejtegette, hogy a fősztolgabírói hivatal máshová nem jöhet, mint a régi városkoresma helyének egy részére, mit ingyen átengedni ajánl e célra. Teszary László, Liptay György, dr. Madarász Adorján támogatták az előki proppozíciót; Komáromy József határozott állást foglalt ez ellen, mert köztereinket, különösen a piac-téren esonkítani semmi szin alatt sem engedi, hanem ajánl egy új eszmet, a főjegyzői lak kertjének a Ceglédi-útra néző részét, 150 [] öl területtel, mihez Máthé József hozzájárulását jelentette ki, amely mentő eszme aztán egyhangúlag el is fogadtatott, minél fogva a Ceglédi-út ez a része egy szép, modern épülettel és parkkal fog gazdagodni, ami aesthetikai szempontból minden esetre most már nyereség.

— **Alakuló gyűlés.** A helybeli „Kath. Olvasóegylet” és „Kath. Munkásegylet” kezdeményezésére 1. évi márc 8 án (ma) d. u. 3 órakor a kaszárnya épület egyik helyiségében a „Kath. Népszövetség” megalakítása céljából gyűlés tartatik, melyre a kath. polgárság figyelmét ez úton is felhívja a rendezőség.

— **Közgyűlés.** Képviselő testületünk 1. hó 11-én, jarásunk fősztolgabírája elnöklete alatt közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya: a biztosi állás választás útján leendő betöltése.

— **Kossuth szoborra.** A „kereskedők és ker. ifjak” által febr. 22 én több jótékonyági intézmény javára rendezett bál jövedelméből, Löffler Miksa rend. biz. elők 25 koronát juttatott hozzánk, mit a népbanki betét könyvön helyeztünk el, és a miért halas köszönetünket fejezzük ki. Eddigi kimutatásunk 3213 kor. 28 fill. ehhez a fenti 25 kor. Eddigi gyűjtés összege 3238 k. 38 fill.

— **Gyümölcsfa kiosztás.** A város faiskola kertjéből, mintegy 1600 db. facsemete kiosztása holnaptól kezdve történik, jelentkezhetni Papp Péter jegyző hivatalában. A fak arra 40 fill. kiszodés 4 fill.

— **Elszámolás és nyugtázás.** A „Kath. Olvasóegylet” farsangi tanemulatságának összes bevétele 168 kor. 10 fill., kiadás 74 kor. 73 fill., s így tiszta bevétele 93 kor. 37 fill., volt. Felülfizettek: Ft. Lévy Mihály 4 kor., Hints József 1 kor. 20 fill. Nagy Lajos 1 kor. 20 fill. Falu-

si Mihályné, Beviz Mihály, Palásthi Pál, N. N., 1—1 kor. Király Antal 80 fill. Herédi Béla 70 fill. Beviz Terézia 60 fill. Juhász Imre, Kovács János, Lajcsák István 40—40 fill. Balogh József, Dombi Imre, Pinvicsky Antal 20—20 fill. A felülfizetőknek ez úton mond hálás köszönetet az egylet elnöksége.

— **A r. kath munkás egyletben** 1. hó 1-én tartott táncmulatság igen szép számú közönség részvétele mellett a legnagyobb rendbe ment végbe. Felülfizettek: ft. Lévy Mihály apát ur 4 kor. Mészáros István II. bíró úr és Morovec István, Falusi Mihály 1—1 kor. Mucsányi István 60 fill. Nagy Sándor 20 fill. miért hálás köszönetet fejezi ki a kör elnöke Kun István.

— **Fogások kerti magvak árusításánál.** Hogy mire képesek a zavarosban halászó emberek, azt legjobban mutatja a magelárusítással foglalkozó egyes kereskedők ravaszága, kik máshonnan beszerzett kerti magvaikat a Mauthner-féle árjegyzék folyó számaival jelölik, mert ezáltal azt a hitet akarják kelteni a vevőkben, hogy Mauthner-féle magot kapnak. A közönség ne hagyja magát megleveszteni; mert akármilyen szám van a tasakra nyomva, ha nincs rajt a Mauthner-név, akkor az a tasak nem is tartalmazza az általában legjelesebbnek elismert Mauthner-féle kerti magot.

— **A t. hölgyek tudják** legjobban mily fontos a szép üde arc, mily hatalom és kincs az mily előnyökben részesül egy szép nő. Szépnek lenni azonban igen nagy feladat. Nem elegendő hogy valaki esinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy arcbőre tiszta legyen. A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására és a szépség emelésére. Nem titok, hogy a valódi Földes-féle margit-crème az egyedüli szépitőszert, mely 5—6-szori használat után eltávolít kiütést pattanást szeplőket májfoltot és az arcot fehérre, finommá teszi. Nagy tégely 2 kor. Kicsi 1 kor. Kapható minden gyógyszerárban, de évakodni kell az utáztatoktól. Postán küldi a készítő Gutori Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

— **A légzőszervek** vannak éghajlatunknál fogva mindennemű betegségeknek (meglámadásnak) legjobban kitëve s így legtöbb esetben szorulnak orvosi segílyre. Szükséges ennél fogva ezen betegségek ellen hatásos gyógyszert alkalmazni, és ugy az orvosi kar, mint a szenvedő emberiség örömmel fogja üdvözölni, hogy sikerült a „Sirolin-Roche” nevű creosot-készítményt előállítani, amely a légzőszervek összes megbetegedésénél legjobbnak bizonyult s ugy a súlyosabb, mint pedig a könnyebb természetű hurutos bántalmakat aránylag a legrövidebb idő alatt megszünteti az erőesökkenést, amellet ezen szer igen kellemes ízű és nélkülöz minden melegtartalmat. „Sirolin Roche” kapható minden gyógyszerárban.

— **Az élet kellemességeihez** rendszeren nem számítják a gyógyszereket, a „Scott-féle Emulsió”-t azonban mégis csak oda kellene besorozni, ha tekintetben vesszük hogy mennyi bánatot és könnyet tüntet el a gyermekszobából. A „Scott-féle Emulsió” nemcsak gyógyít mindent, aminek gyógyítására a csukamájolaj képes, hanem még többet és emellet a visszatetsző izól és szagtól teljesen mentes, mely a gyermekeknek oly gyakran kellemetlen bereket és zavarokat okoz. A „Scott-féle Emulsió” kapható a gyógyszerárakban.

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsió mert elősegíti az étvágyat, erőt s egészséget ad s a fogak erősen és fehéren bújnak ki. A

SCOTT-féle Emulsió

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza a gyermek emésztését, csillapítja az idegeit, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat és háborítatlan éjszakákat biztosít.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

Szefű és Rózsá

100.000 drb. készlet! 100 000 drb. készlet!

Skorka János rózsá- és szefű teleptulajdonos ajánl direkt külfországból beszerzett óriás virágú Rem-szefűket és nyakba nemesített bokor-rózsákat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett eserepeken nyíló rózsákat, szefűket, jácintokat stb. a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemesfajú szefűmagvaimról szóló név-, árlappal készséggel szolgálok.

Skorka János
5 hold rózsá- és szefű telepe
B.-Szarvason.

52-2

Rosenzweig J. óra-, ékszer- és gramofon-üzlete Abony.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy ékszer- és óra üzletemet beszélőgépekkel (Gramofonokkal) bővíttem ki, melyek nálam bármely időben meghallgathatók.

A beszélőgépeket ép úgy, mint az órákat és ékszereket, készpénz- és részletfizetésre legolcsóbb árban bocsájtom t. vevőim rendelkezésére.

Tisztelettel

Rosenzweig J.
óras, ékszerész és gramofon-árusító.

Manhold Kálmán
K u l a.

Bács-megyének a Telecska magaslatán fekvő Rácz György-féle Jolánföldi szőlőültvény és kertészeti birték tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon, fajtiszta, sima és gyökeres zöldőtvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kívánatra névjegyzéket küldök.
3. Alma, körte, barack és kajszinfák 1, 2, 3 éves őtványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia élősvény, valamint az élősvények királya: *Maclura Aurentiaca* élősvény, amelynek gyökerei nem sarjadzanak, fővisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll. Mélyen leszállított árban.

Szives megkeresést kér

Manhold Kálmán
nagybirtó.

16-2

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt mert nemesak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztátságára (szeptő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat minden féltéssel kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére.** — Ez a világhírű szépitőszert a **Földes-féle Margit-Crème**, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtájkát, mitesszert, arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsá és crème színben) 1 kor. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen** gyógyszerész, **Arad**.

Kapható: **Abonyban, Láng Oszkár** gyógytárában. 1-5

Szőlőültvény! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani, permetezni nem kell! Gyökeres 1000 drb.: 100 kor.; sima: 50 kor. Szőlőültvények ezere: 140 kor.; a legnemesebb fajokból.

Árjegyzék ingyen!

Rendelési cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged (Somogy-m.)

16-8

Eladás.

Néhai Miselback Gáborné háza -- sürgősen -- szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

**Szőlő-
oltvá-
nyokat**

szállít, fajtisztaságért jótállva.

legdúsabb választékban a már évek óta elsőknek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőültvény teleptulajdonos: Caspari Frigyes, Medgyes 67. sz. (Nagyküküllő-mogyó).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szereshet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

**Szőlő-
oltványok**

kétéves gyökérrel hiányok pótlására, telepítésre és sima oltványok, nemes vesszők, ültetésre és párosításhoz legjobb fajokban, legolcsóbban

Hegyi bor

k i t ü n ő minőségben kapható.

Székely I. József
Gyöngyös.

16-2

GAZDÁK FIGYELMÉBE! NINCS TÖBBÉ VESZÉDELEM A SZŐLŐBEN! VÉGE A KULTURNÖVÉNYEKET PUSZTÍTÓ ÉLŐSDIEKNEK!

Schloesing Theofil világhírű francia agricultur vegyész által Marseilleben gyártott hírneves és egyedül álló védekezési szerek a **peronospora**, **lisztharmat**, **anthracnosis** (fenésedés), **chlorosis** (sárgaság), **fürtrohadás**, **szőlőmolyok**, **hernyók**, a **burgonya phytophtorája** (ragya) és **gyűrűsbetegség**, valamint minden más a mező-, szőlő- és kertgazdaságban előforduló **gomba és rovarélsődiek** ellen; -- továbbá **G. & V. Moreels**, Gand, (Belgium) feltárt **Peru-Guanó**, a legjobb, legolcsóbb és legértékesebb szerves trágyájának egyedüli képviselője és beszerzési forrása **Cegléd, Nagykörös, Abony, Bercel, Alberti-Irsa, Pilis, Törtel, Mikebuda és Nyársapát** területére:

„Ceglédi Ipar és Kereskedelmi Bank“
részvénytársaságnál 1-10

Telefonszám 6. **CEGLÉD.** Telefonszám 6.